

Ελληνικά Φίδια

Περιγραφή Φυδιού

- Τα φίδια (αρχ. ελλ. ὄφεις) είναι ερπετά της ομώνυμης υποτάξης (Serpentes)(USA:Kevin Durant) . Τρέφονται με μικρά ζώα, πτηνά, αυγά ή έντομα, ενώ άλλα μεγαλύτερα φίδια (όπως ο πύθωνας) τρέφονται με μεγαλύτερα ζώα (όπως πρόβατα). Υπάρχουν πολλά είδη φιδιών και λίγα μόνο είναι δηλητηριώδη (ιοβόλα) και επικίνδυνα και για τον άνθρωπο. Τα φίδια μετά από λίγο καιρό αλλάζουν δέρμα δηλαδή τους φεύγει το παλιό και αποκτούν καινούργιο. Τα φίδια μπορούν να προσαρμοστούν σε πολλαπλές κλιματολογικές συνθήκες· μπορούμε να συναντήσουμε παντού από τον βάλτο μέχρι και στην έρημο.

Τα φίδια στην αρχαία Ελλάδα

- Παραστάσεις φιδιών χρησιμοποιήθηκαν στην αρχαιότητα σε αγγεία, σαν διακόσμηση αλλά και σαν σύμβολο θανάτου. Ήταν επίσης το σύμβολο του Ασκληπιού, όπως βλέπουμε σε όλα τα αγάλματα του θεού της ιατρικής. Υπήρχαν δηλαδή πολλοί διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους έβλεπαν οι αρχαίοι τα φίδια.

Τι συμβολίζουν τα φίδια στην αρχαία Ελλάδα στα αγγεία;

- Σε ταφικά αγγεία υπάρχουν παραστάσεις φιδιών μαζί με παραστάσεις άλλων ειδών, γεωμετρικά αποτυπωμένα, και συμβολίζουν κυρίως τον θάνατο. Σε άλλα για όμως συμβολίζουν τις κακές δυνάμεις του κόσμου.

Τι συμβόλιζαν τα φίδια;

- Τα φίδια συμβόλιζαν την γονιμότητα αλλά εκτός από τον Διόνυσο συνδέονται και με αυστηρές θεότητες όπως η Άρτεμις, η Αθηνά και αργότερα η Κυβέλη. Αλλά και ο ίδιος ο Δίας (ως Ζευσ Φίλιος, Ζευσ Μειλίχιος ή ως Αγαθός Δαίμων) παρουσιάζεται συχνά με ένα φίδι δίπλα του. Ο Χάρων, ο πορθμέας του Άδη που μετάφερε τις ψυχές των νεκρών, επίσης παρουσιάζεται με ένα φίδι δίπλα του. Σύμβολο εδώ του θανάτου.

Κάποια είδη φιδιών

- Κοινή οχιά (*Vipera ammodytes*, έχιδνα η αμμοδύτης)
- Οχιά της Μήλου (*Vipera lebetina*)
- Μαυρόφιδο ή Σαπίτης (*Malpolon isnignitus*)
- Σαΐτα (*Coluber najadum*)

Κοινή οχιά

- 1. Ζει στην ηπειρωτική χώρα, στις Κυκλάδες και τα Ιόνια Νησιά. Τρέφεται με ποντίκια, σαύρες και έντομα. Το αρσενικό, είναι χρώματος γκρι, ενώ το θηλυκό είναι χρώματος κεραμιδί. Είναι πολύ επικίνδυνο και δηλητηριώδες φίδι. Χαρακτηριστικό του γνώρισμα είναι ένα μικρό κέρας στο εμπρόσθιο μέρος της κεφαλής του. Το δηλητήριο εκκρίνεται από τα μπροστινά δύο μεγάλα δόντια.

Οχιά της Μήλου

- 3. Οχιά της Μήλου (*Vipera lebetina*): Είναι ενδημικό είδος. Ζει στη Μήλο, Κίμωλο, Σίφνο και Πολύαιγο. Τρέφεται με μικρά θηλαστικά, σαύρες και έντομα. Φτάνει μήκος τα 120cm. Μια ποικιλία της έχει κόκκινο χρώμα (σπάνιο είδος). Προστατεύεται με το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981 και ήδη το έτος 2005, Ευρωπαϊκή κοινοτική οδηγία απείλησε με πρόστιμο την Ελλάδα γιατί δεν έλαβε καμιά μέριμνα για τη διάσωση αυτής της οχιάς της Μήλου. Στη διάρκεια της δικτατορίας είχε επικηρυχθεί με 10 δρχ το κεφάλι, ενώ σήμερα παρουσιάζει συλλεκτικό ενδιαφέρον για ερπετάρια. Είναι δηλητηριώδες φίδι.

•Μαυρόφιδο ή Σαπίτης

- Είναι από τα μεγαλύτερα φίδια της Ελλάδας. Μέγιστο μήκος 200cm. Ζεί σε όλη σχεδόν την Ελλάδα. Τρέφεται με πουλιά, μικρά θηλαστικά και σαύρες. Έχει δηλητήριο που εκκρίνεται από τα πίσω δόντια της άνω γνάθου (οπισθόγλυφο). Δεν είναι πολύ επικίνδυνο. Συμπτώματα: Πρήξιμο και ελαφρύς πυρετός.

Σαΐτα

- Ζει στην ηπειρωτική Ελλάδα και στα νησιά. Μέγιστο μήκος 100cm. Είναι λεπτό φίδι και το χαρακτηριστικό του γνώρισμα είναι μαύρες κηλίδες στα πλάγια του λαιμού, και επίσης όταν ενοχληθεί συσπειρώνεται και εκτινάσσεται σαν ελατήριο για να ξεφύγει. Τρέφεται με μικρά θηλαστικά και σαύρες. Δεν έχει δηλητήριο.

Η Δενδρογαλιά

Η Δενδρογαλιά

- Η δεντρογαλιά είναι ένα από τα φίδια που συχνά συναντάμε σχεδόν σε όλη την Ελλάδα. Θα την βρούμε από την Κρήτη, κάποια νησιά και σχεδόν σε όλη την ηπειρωτική Ελλάδα. Δεν είναι δηλητηριώδες φίδι και φυσικά είναι εντελώς ακίνδυνο για τον άνθρωπο. Λογικό είναι ότι αν το πιάσουμε ή νοιώσει ότι απειλείται θα δαγκώσει, αλλά αυτό δεν σημαίνει τον παραμικρό κίνδυνο για μας. Δυστυχώς όμως όπως και όλα τα άλλα φίδια θανατώνεται μόνο και μόνο από τον φόβο που δημιουργεί το γεγονός ότι είναι φίδι. Το μήκος του είναι συνήθως περί το 1 μέτρο, σπάνια μπορεί να γίνει και μεγαλύτερο.
- Ζει συνήθως σε περιοχές σε υψόμετρο χαμηλό. Κάποιες φορές όμως θα το συναντήσουμε και σε ορεινές περιοχές. Ζει και κυνηγά τις πιο πολλές φορές στο έδαφος και τρέφεται με άλλα μικρά φίδια, μικρά τρωκτικά, πουλιά και μεγάλα έντομα. Συχνά το συναντάμε σε ελαιώνες και σε αμπέλια, αφού προτιμά περιοχές με χαμηλή βλάστηση, δηλαδή όχι μεγάλους και πυκνούς θάμνους. Παράλληλα όμως έχει και μεγάλη επιδεξιότητα στο να αναρριχάται στα δένδρα και από αυτό προέρχεται και το κοινό όνομα της. Εκεί έχει τη δυνατότητα να κυνηγά και μικρά πουλιά, συνήθως νεοσσούς που βρίσκει στις φωλιές τους.

Σπιτόφιδο

- Το σπιτόφιδο (επιστ. *Elaphe situla* ή *Zamenis situla*) είναι το ομορφότερο είδος φιδιού της Ελλάδας, με χαρακτηριστικά κοκκινοπορτοκαλί σημάδια στην πλάτη. Στη Κρήτη ονομάζεται και οχέντρι, το οποίο σημαίνει οχιά, το οποίο είναι εσφαλμένο, καθώς το φίδι είναι εντελώς ακίνδυνο. Την λανθασμένη αυτή εντύπωση έχει προκαλέσει ένα σημάδι V στο κεφάλι του, το οποίο έχουν και οι οχιές. Η ονομασία σπιτόφιδο λέγεται πως κατάγεται από τις Κυκλάδες, όταν σε κάποιες περιοχές οι άνθρωποι το έφερναν εσκεμμένα στους αποθηκευτικούς τους χώρους για τον έλεγχο των ποντικών.

Αγιόφιδο

- Το αγιόφιδο (επιστ. *Telescopus fallax*) ή ξυλόδρωπις είναι το μοναδικό φίδι στην Κρήτη που έχει δηλητήριο. Ωστόσο, είναι πολύ ασθενές για τον άνθρωπο και εκκρίνεται στο πίσω μέρος του στόματος του, καθιστώντας το ουσιαστικά ακίνδυνο για τον άνθρωπο. Το φίδι τρέφεται με σαύρες και το δηλητήριο του χρησιμοποιείται για να τις χαλαρώνει.
- Το αγιόφιδο, σε εξαίρεση με τα άλλα φίδια της Κρήτης, κυνηγά τη νύχτα, όταν οι σαύρες είναι νυσταλέες και αργές. Γι'αυτό το λόγο, η συνάντηση με αγιόφιδο είναι σπάνια. Τα μάτια μοιάζουν με της γάτας, γι'αυτό σε μερικά μέρη της Ελλάδας το ονομάζουν και γατόφιδο.
- Τα θηλυκά γεννούν 5-9 αυγά τα οποία εκκολάπτονται συνήθως στα μέσα Αυγούστου. Συνήθως "σφυρίζει" αν πιαστεί και προσποιείται πως θα επιτεθεί, εξαιρετικά σπάνια όμως θα δαγκώσει.

Ιστοσελίδες

<http://www.tsamisaquarium.gr/>

<https://koutsomili.wordpress.com/>

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A6%CE%AF%CE%B4%CE%B9>

<https://www.proionta-tis-fisis.com/ta-basikotera-eidi-fidion-stin-ellada-epikindinotita-antimetopisi-tsimpimatos/>

<https://www.cretanbeaches.com/>